

поєднувати значення імен-квзієквівалентів з їх контекстуальним змістом, причому контекст у такому випадку наближається до безкінечності і в своїх кордонах може бути рівнозначний контексту культури в цілому [13, 80].

Можна зауважити, що під час відтворення тексту, в якому присутні алюзивні засоби, іншою мовою перекладач мусить перш за все взяти до уваги мету автора оригіналу, проаналізувати важелі впливу на читача. Потім доцільним буде визначення соціокультурної та вікової приналежності цільової аудиторії. Вивчення мовних та етнічних рис майбутніх адресатів є ключовим етапом роботи перекладача. Він повинен виявити особливості сприйняття оригінального тексту та створити текст перекладу таким чином, щоб сприйняття його носіями іншої культурної спільноти було максимально наближеним до сприйняття оригіналу носіями вихідної культури.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Почецов О. Г. Языковая ментальность: способ представления мира // Вопросы языкознания. – 1990. - №6. – С. 110-122.
2. Земская Е. А. Клише новояза и цитация в языке постсоветского общества // Вопросы языкознания. – 1996. - №3. – С. 23-31.
3. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики) // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 416 с.
4. Воробйова М. В. Алюзії на британську систему освіти в оригіналі та перекладі роману Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь» // In Statu Nascendi: Збірка наукових статей студентів. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2005. – Вип. 6. – С. 38-45.
5. Арнольд И. В. Импликация как приём построения текста и предмет филологического изучения // Вопросы языкознания. – 1982. - №4. – С. 83-91.
6. Хованская З. Стилистика французского языка. – М., 1984. – 344 с.
7. Волков А. Алюзія // Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті літаври, 2001. – С. 21.
8. Głowiński M. Reminiscencja literacka // Słownik terminów literackich / Pod redakcją J. Sławińskiego. – Wrocław. Warszawa. Kraków, 1998. – S. 468.
9. Хализев В. Е. Теория литературы. – М., 1999. – 398 с.
10. Фатеева Н. А. Типология интертекстуальных элементов и связей в художественной речи // Известия АН. Серия литературы и языка. – 1998. – №5, Т. 57. – С. 25-38.
11. Чернышова Т. В. Особенности коммуникативного взаимодействия автора и адресата через текст в сфере газетной публицистики // Филологические науки. – 2003. - №4. – С. 94-103.
12. Крюков А. Н. Фоновые знания и языковая коммуникация // Этнопсихолінгвістика / Отв. ред. и авт. предисл. Ю. А. Сорокин. – М.: Наука, 1988. – С. 19-34.
13. Воркачев С. Г. Лингвоконцептология и межкультурная коммуникация: истоки и цели // Филологические науки. – 2005. - № 4. – С. 76-83.
14. Голубовська І. Про взаємодію мови, мислення та свідомості в контексті когнітивного підходу в лінгвістиці // Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Сер. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. – 2003. – Вип. 14. – С. 49-51.
15. Воркачев С. Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт: становление антропоцентрической парадигмы в языкознании // Филологические науки. – 2001. - № 1. – С. 64-72.
16. Приходько А. Н. Языковое картирование мира в паттерне «концептосфера – концептополе – концептосистема» // Нова філологія: Збірник наукових видань. – Запоріжжя: ЗНУ, 2005. – С. 94-104.
17. Who killed the British prime minister? // The Economist. – September 16th 2006. – P. 29-31.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАКОНУ ЗБАЛАНСОВАНОСТІ ЕНЕРГІЇ У СИСТЕМІ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

О. Л. Гармаш

Стаття присвячена дослідженню дії закону збалансованості енергії у системі словникового складу сучасної англійської мови з точки зору інноваційної лінгвосинергетичної парадигми.

Як відомо, будь-яка мова не є системою константною, тобто нерухомою. Так само і словниковий склад англійської мови знаходиться у перманентному стані свого розвитку та самовдосконалення. Вчені зазначають про динамічність поповнення

словникового складу англійської мови, наголошуючи на значному прискоренні темпів його зростання як в останні десятиліття в цілому, так і у перші роки нового століття.

Саме така насиченість словникового складу англійської мови інноваційними мовними одиницями, тобто зростання кількісного показнику системи, свідчить про назрілу необхідність вивчення принципів її самоорганізації. Проте, цілісне бачення всієї системи словникового складу сучасної англійської мови, розуміння процесу її поповнення, а також трансформацій, що відбуваються у її складі, є можливим лише за умови проведення *синергетичного* дослідження. Таке дослідження передбачає також визначення основних механізмів самоорганізації системи в цілому.

Ідея системної організації мови та її підсистем знайшла втілення в роботах багатьох лінгвістів [1;2;3]. Практично всі дослідники дійшли висновку про те, що невід'ємними головними факторами, які визначають динамізм розвитку мови, є відкритість, проникливість та мінливість. Проте, незважаючи на багатоплановість і глибину проведених досліджень, ідея синергетичності словникового складу сучасної англійської мови не стала аксіоматичною. Досі не знайшли свого висвітлення глибинні процеси, що саме й зумовлюють еволюціонуючу функцію системи, яка іменується "самоорганізацією"

Дослідженням головних аспектів лінгвосинергетики займалися М.В.Базилев, І.А.Герман, В.А.Піщальнікова, Є.В.Пономаренко, О.О.Семенець та ін. Вагомим внеском у розвиток самої науки про принципи самоорганізації складних систем слугували праці таких вчених, як Є.Н.Князева, С.П.Курдюмов, Г.Г.Малінецкий, Н.В.Піддубний, Г.Хакен, та ін.

Особливості поповнення словникового складу мови неодноразово ставали предметом конкретних досліджень. Вивченню процесів та шляхів збагачення словникового складу англійської мови значної уваги приділяли такі вітчизняні та зарубіжні дослідники, як Р.Барнхарт, Ю.О.Жлуктенко, В.І.Заботкіна, Ю.А.Зацний, М.М.Полюжин, Н.Г.Олексенко, А.Е.Левицький, С.Морт, Дж.Ейто, Р.Фішер, які з усією переконливістю свідчать про назрілу потребу синергетичного дослідження словникового складу англійської мови, а саме – визначення особливостей його функціонування та принципів самоорганізації.

Отже, мета цілісного дослідження системи словникового складу англійської мови з точки зору лінгвосинергетичної парадигми зумовлює необхідність вирішення таких конкретних завдань:

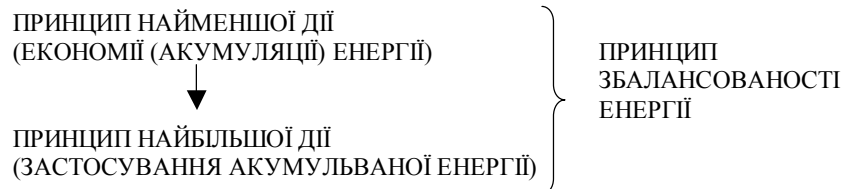
- розкрити основні синергетичні засади функціонування словникового складу сучасної англійської мови;
- визначити сутність процесу синхронізації системи та роль системоутворюючого фактору;
- дослідити сутність реалізації закону збалансованості енергії на сучасному етапі розвитку словникового складу англійської мови.

Якщо зміни у більшості мовних ланок відбуваються протягом тривалого часу, і тому не завжди є доступними безпосередньому спостереженню, то у словниковому складі сучасної англійської мови ці зміни є досить помітними навіть на синхронному зрізі. Кожен етап розвитку суспільства в цілому та в межах певної нації, безперечно, відбивається у словниковому складі як у дзеркалі. Дослідники зазначають, що саме англійська мова, є джерелом формування первинних термінів науки і техніки [4, 27].

У зв'язку з постійним оновленням англійської, як і будь-якої іншої мови, у сучасній лінгвістиці окреслився ряд проблем, вирішення яких постає можливим лише за умови впровадження більш адекватних методів дослідження. Так, впровадження синергетики, як зазначають вчені, є закономірним процесом розвитку наукового знання на стадії його цілісного оформлення. Синергетика, на думку дослідників, є комплементарною діалектиці, і саме тому виступає посередником між загальними діалектичними законами й конкретно-науковим пізнанням" [5, 12].

Дослідження динамічного характеру системи словникового складу сучасної англійської мови, на наш погляд, має здійснюватися саме на тлі основних положень синергетики, оскільки в центрі її уваги знаходиться *складність самоорганізації* систем із ядрено-периферійною структурою. Причому під “складністю” мається на увазі “не величезна кількість компонентів-складників системи, а складна організація досліджуваного об’єкта, його багатоаспектна природа” [6,1]. В свою чергу, під системою, що самоорганізується, можна розуміти такий об’єкт, який зберігає свою стійкість під впливом макросередовища та власних (внутрішньосистемних) реорганізаційних процесів.

Слід зазначити, що головною функцією системи є реалізація системоутворюючого фактору, роль якого, в свою чергу, зводиться до синхронізації системи, тобто прагнення до максимальної стійкості. Під такою стійкістю слід розуміти взаємодію елементів та механізмів системи у відповідності до універсального загального принципу найменшої дії та економії енергії у процесі динамічного розвитку системи. Проте, на нашу думку, сам принцип найменшої дії та економії енергії **можна вважати лише первинним етапом загального принципу збалансованості енергії**.



Таку діалектичну послідовність можна, на наш погляд, підтвердити тим, що зекономлена енергія обов’язково повинна бути вичерпаною, а отже повинен статися “феномен енергетичного вибуху” у системі, який спрямує систему на шлях подальшого розвитку. Якщо навіть гіпотетично у межах системи відбувалася б реалізація тільки першого етапу закону (*економії енергії*), то вся система була б спрямована лише на власну руйнацію, оскільки економія у чистому виді позначає процес деградації. Тим самим, реалізацію закону збалансованості енергії цілком можна вважати однією з основних функціональних властивостей системи словникового складу сучасної англійської мови у синергетичному розумінні.

Розглядаючи поняття “**системоутворюючий чинник**” слід враховувати, що це поняття є зв’язуючою ланкою між філософією і сучасним мовознавством та відображає філософський принцип лінгвістичного феномену збалансованості енергії. Роль системоутворюючого чинника в словниковому складу сучасної англійської мови виражається у тенденції до збереження максимальної стійкості системи.

Що стосується тенденції до **синхронізації системи**, то вона постає її загальною властивістю і розглядається як одна з форм самоорганізації. Під *синхронізацією* системи словникового складу сучасної англійської мови, на наш погляд, слід розуміти *адекватність процесу збалансованості енергії, тобто її економії, (що виражається в акумуляції) та її подальшим витраченням*. Як наприклад у випадках *флуктуації*, які потребують використання більшої кількості системної енергії, чи енергії, яка за ознакою своєї якості, є більш високого порядку.

Сучасна синергетична теорія оперує поняттям флуктуації, позначаючи ним істотні випадковості (флуктуацій), які час від часу виникають та мають можливість перейти з малого масштабу в масштаб системи в цілому. Під флуктуацією слід розуміти інноваційні процеси. З точки зору синергетичної парадигми явища флуктуації вносять нове розуміння динаміки системи. У цьому зв’язку С.П. Курдюмов зазначає, що такі флуктуаційні випадки є “не чинником руйнування, а важливою властивістю процесів самоорганізації...” [7, 12-13].

Так, енергія може зберігатися та витрачатися як на рівні механізмів (шляхів, способів, моделей) та конститuentів (дериwаційних елементів, лексичних,

семантичних, форматичних, фразеологічних одиниць), тим самим оновлюючи та реконструюючи свій склад, тобто “виробляти єдиний ритм сумісного існування, не дивлячись на різноплановість індивідуальних ритмів” і на силу діалектичних взаємин. [8, 7].

Значимо, що в системі словникового складу сучасної англійської мови **енергія може зберігатися** завдяки функціонуванню стійких шляхів, способів, моделей, взаємозв'язків, тенденцій, тощо. У той самий час, у зв'язку із дією тенденції до постійного оновлення системи, енергія, що первинно була збережена, **потребує своєї реалізації** саме в цьому напрямку. Як свідчать проведені нами дослідження, в системі, що розглядається на сучасному етапі, виникають нові шляхи - (формотвір), способи - (акрокреолізація, елементоскладання, перефразеологізація, трансфразеологізація) [9; 10], які реалізуються в сучасній англійській мові завдяки дії нових моделей. Нові шляхи, способи та моделі, в свою чергу породжують нові взаємозв'язки і тенденції. Так, основною тенденцією можна вважати сам процес поповнення словникового складу за рахунок одиниць, що утворились за допомогою нових способів та моделей, а також тенденцію подальшої їх інтеграції у систему. Таким чином, акумульована раніше енергія **витрачається в інноваційному просторі системи**. Отже, в межах системи реалізується зазначений нами раніше **“феномен енергетичного вибуху”**.

Цілком очевидним постає той факт, що за умови синхронізації всіх ланок синергетичної системи вона набуває максимальної стійкості. Саме цим і підкреслюється той факт, що процес синхронізації ґрунтується на законі збалансованості енергії. У широкому плані, синхронізація, як прояв принципу збалансованості, є фізичний механізм виявленого філософією загального закону переходу випадковості в закономірність. Одним з прикладів переходу випадковості (флуктуації) у закономірність в межах системи словникового складу може послугувати процес узупільзації оказіональних утворень.

Слід підкреслити, що сама проблема входження нового слова в узус, відповідно, неодноразово поставала предметом дослідження в різних мовах, у тому числі й англійській [11]. В сучасному мовознавстві оказіональні одиниці навіть протиставляються неологізмам, на тій підставі, що вони створюються лише для конкретного випадку [12, 9]. Проте, як відомо, практично всі нові слова виникають у конкретному випадку мовлення, тобто починають своє життя як оказіональні. Саме тому термін “оказіоналізм” може засвідчувати лише той факт, що слово виникло в мовленні, але не закріпилося в мові.

На дериваційному рівні словотвірні інновації (елементи), як, наприклад, у випадку з елементом *-something*, також виникали як оказіональні. В наш час новоутворення з цим елементом миттєво сприймаються мовою, тому вважаємо за необхідне підкреслити, що самі елементи теж узупільзуються співдинамічно зростанню їх похідних: *His comments capture the attitudes of America's newest labor force, 30-something workers – the so called Generation X – and their 20-something counterparts, Generation Y.* (The New York Times, Oct 28, 2003)

Далеко не завжди можна передбачити подальшу долю новоутворення, виходячи з його ознак та рис, що співвідносяться з “внутрішньою лінгвістикою” (відповідність слова законам та тенденціям словотвору, продуктивність моделі тощо) у відриві від чинників, пов'язаних з соціальною природою мови. Слово *yuppie*, наприклад, незважаючи на “неєвфонічність”, немотивованість (акронімічне утворення), на жаргонне походження, на пророкування його недовговічності, перетворилося не тільки на одне з найбільш популярних слів останніх десятиліть, але й у справжній центр продукування інновацій на його базі [12, 9].

Численні неологізми кінця XX століття, серед яких *glitterati, loadsamoney, nanny state, reporterette, spin-doctor*, також свого часу вважалися оказіональними, проте надалі не тільки увійшли до узусу, а і послугували базою для творення значної кількості інших інновацій. Отже, поняття “оказіональність” є досить відносним у

синергетичному плані. Визначаючи понятійний обсяг терміну "неологізм", мовознавці звертають увагу на різні аспекти цього широкого за змістом та багатостороннього явища. Новизна слова конкретизується такими параметрами як локація у просторі, локація у часі, стилістична конотація, комунікативне обмеження, зміна номінації, фіксація у лексикографічних джерелах.

Прикладом переходу випадковості у закономірність може послугувати не тільки процес узуалізації оказіональних утворень а й власне виникнення самих способів творення мовних одиниць. При цьому слід особливо підкреслити, що реалізація процесу переходу випадковості у закономірність, як правило, відбувається завдяки дії принципу аналогії, який в свою чергу є основним діючим механізмом принципу економії енергії в системі словникового складу сучасної англійської мови.

Відповідно, *системоутворюючим чинником синергетичної системи, є її тенденція до самозбереження та розвитку, фізичне значення яких складає взаємодія між елементами та механізмами системи відповідно до принципу збалансованості енергії* в кожній з конкретних ланок та у системі вцілому. Що стосується значущості системоутворюючого фактору, то на наш погляд, її практично не можна перебільшити, оскільки за відсутності розуміння тенденцій системоутворюючого фактору виявляється неможливим встановлення цілісного образу джерела руху і розвитку, а також напряму розвитку та власне структурованості системи.

У цьому ж зв'язку слід зазначити, що в межах різних підсистем принцип збалансованості енергії може реалізовуватися *в залежності від функцій енергоємності та акумулятивності* (здібності до акумуляції енергії) кожної з підсистем. Так, на нашу думку, більшу **розвинені участки системи**, що визначаються своєю стійкістю є **здібними акумулювати енергію** більшою мірою, ніж споживати її. При цьому слід пам'ятати, що абсолютно стійкою не може бути жоден ареал системи, оскільки постійно функціонуючі мікро-, чи макро- елементи, ланки, механізми, тощо не можуть характеризуватися наявністю константних внутрішньосистемних ознак. На відміну від перших, **нерозвинені участки системи** які ще не набули стійкого статусу (за якісними та кількісними критеріями) **являють собою енергоємні ланки** системи словникового складу сучасної англійської мови.

Отже, всі шляхи поповнення словникового складу потребують свого дослідження у плані визначення їх енергоємної / енергозберігаючої функції, є необхідною умовою проведення синергетичного дослідження об'єкту. По-перше, зазначимо, що традиційне поняття "словотвір" слід розуміти лише як шлях поповнення словникового складу абсолютно новими одиницями (новими за формою та значенням), тобто у вузькому плані, оскільки наряду із повними інноваціями в мові існують і частково нові одиниці (нові за змістом – семантичні інновації, та нові за формою – форматичні інновації), які представляють собою процес *словоперетворення* [13].

Вважаємо за доцільне дослідити функціонування закону збалансованості енергії (енергоємної / енергозберігаючої функції) в системі словникового складу сучасної англійської мови на **генераційному та інтеграційному** етапах:

а) на генераційному етапі

За нашими спостереженнями в системі словникового складу сучасної англійської мови **словотвір** на генераційному етапі виступає **найенергоємнішою** підсистемою, оскільки затрати енергії відбуваються з метою утворення як нової форми, так і нового значення. Отже, як ми вже зазначали раніше, словотвір постає єдиною підсистемою в межах якої виникають повністю нові мовні одиниці. Слід взяти до уваги і те, що словотвір створює "матеріал" на якому "працює" словоперетворення.

На відміну від словотвору, **словоперетворення**, що включає в себе такі шляхи поповнення словникового складу як **семотвір** та **формотвір** постає **більш економічним** з погляду енергоємності на генераційному етапі. Затрати системної енергії в межах формотвору відбуваються лише з метою утворення нової форми. В

межах семотвору, системна енергія витрачається лише для утворення нової значення (виникають інновації вже існуючих мовних одиниць). При цьому сам шлях постає у ролі певної моделі.

Найекономішним шляхом поповнення словникового складу англійської мови на генераційному етапі постає **запозичання** – процес та результат надходжень одиниць з мови – донора у мову-реципієнт, оскільки системна енергія не витрачається а ні в напрямку творення нової форми, а ні в напрямку творення нової семантики.

Таким чином, **на генераційному етапі** процес запозичання можна умовно позначити цифрою 0, а процес творення однієї інноваційної ознаки (форми чи значення) – 0,5, то процес творення повної лексичної одиниці (шляхом словотвору) можна позначити цифрою 1.

б) на інтеграційному етапі

На відміну від генераційного етапу, на інтеграційному етапі енергоємна / енергозберігаюча функція певного шляху поповнення словникового складу сучасної англійської мови може бути визначеною за критеріями здібності одиниці до узуалізації. Так, в системі словникового складу сучасної англійської мови **словотвір на інтеграційному етапі** виступає максимально **енергозберігаючою** підсистемою, оскільки повноцінні лексичні одиниці із самого моменту їх виникнення, як правило, виконують пряму - *найменувальну функцію*, тобто їх поява є необхідною, очікуваною (викликаною ентралінгвістичними умовами). Саме тому повні інновації узуалізуються в енергозберігаючому режимі.

На відміну від словотвору, *словоперетворення (семотвір та формотвір)* постають **менш економічними** з погляду енергоємності **на інтеграційному етапі**. Певні затрати системної енергії в межах формотвору та семотвору при узуалізації утворених інновацій відбуваються у тому плані, що такі одиниці у своїй більшості виконують не пряму - *експресивну функцію*, тобто їх поява продиктована не гострою необхідністю позначення нового явища чи об'єкту, а лише певними екстралінгвістичними умовами. Ареал їх виникнення, як правило, - мовні підсистеми, та реалізація процесу їх входження до основного словникового складу мови, вимагає, звичайно, певних затрат системної енергії. Сама поява семоінновацій є діалектично пов'язаною із дією таких процесів як звуження, розширення, спеціалізація значення, пересемантизація, метафора, метонімія, тощо. Поява формоінновацій – із дією механізму “кодування” складних мовних одиниць (фразеологічного, синтаксичного характеру). Так, до речі, відбувається перехід одиниць синтаксичного рівня у одиниці лексичного рівня.

З точки зору енергоємності **запозичання** на інтеграційному етапі **зовсім неекономічним шляхом**, оскільки запозичені одиниці виконують, як правило, в мові “екзотичну” функцію [14, 115], а сам процес узуалізації таких одиниць відбувається досить повільно. Такі одиниці піддаються в процесі узуалізації фонетичним, граматичним трансформаціям, тощо. Реалізація таких процесів вимагає, безперечно, застосування значної кількості системної енергії.

Таким чином, **на інтеграційному етапі** процес запозичання можна умовно позначити цифрою 1, процес творення форми чи значення – 0,5, а процес творення повної лексичної одиниці (шляхом словотвору) можна позначити цифрою 0.

З викладеного вище матеріалу можна зробити висновок про існування такого феномену як **синхронізація (у прямому розумінні) енергозберігаючої та енергоспоживаючої функцій**. Так, якщо певний шлях постає економічним на первинному етапі (генераційному), то на другому (інтеграційному) він споживає максимум енергії.

Отже, у процесі аналізу всіх чотирьох шляхів поповнення словникового складу сучасної англійської мови у **широкому значенні** їх функціонування на (*генераційному та інтеграційному*) етапах нами було підтверджено факт *реалізації закону збалансованості енергії як підтвердження здатності системи до самоорганізації*.

Слід також зазначити, що всі шляхи поповнення словникового складу сучасної англійської мови є діалектично пов'язаними механізмами, отже їх функціональні особливості є синергетично детермінованими не тільки у широкому, але і у **взькому значенні**.

Так, численні **формоінновації**, тобто нові одиниці, що утворились шляхом скорочення повної форми мовної одиниці, залучаються надалі до словотвірних процесів – наприклад, за участю форматичної інновації *GOOMBY* (*get out of my back yard*), яка вживається для позначення людини, що протестує проти розташування поруч із нею потенційно небезпечних об'єктів утворилася лексична інновація *GOOMBYism*, що знов-таки підтверджує можливість лексикалізації форматичних інновацій та наявну діалектичну єдність між словотворенням та формотворенням.

The appellate judge coined a new phrase to describe what council members are doing: GOOMBYism. "The present case, by the same token, may be described as GOOMBYism for 'get out of my back yard,' or at least, 'if you stay here, you're going to pay for it.

(The Orange County Register, Febr. 18, 2002)

Лексикалізацію нових форм можна простежити на таких неологізмах як *baby-boomer=boomer*, *baby-buster=buster*, *corporate raider=raider*, *magnet-school=magnet*. Прикладом перетворення наведених мовних одиниць у базу для продукування наступних інновацій може слугувати лексикалізована форматична інновація *boomer*, за участі якої виникли такі деривати як *echo-boomer* та *post-boomer*.

Прикладом дії процесу синхронізації енергозберігаючої та енергоспоживаючої функцій у **взькому значенні** може також послугувати **процес використання форматичних інновацій**, які утворились за допомогою різних видів скорочення.

Так, *по-перше*, у процесі використання скорочених одиниць мас-медіа економлять ефірний час, мовні зусилля – (USA, NATO, BBC, IBA), експресивні засоби (оскільки скорочені мовні одиниці самі собою виконують значну експресивну функцію у процесі комунікації (особливо рекламної спрямованості) – LG (life is good); GAL (get a life), тощо. *По-друге*, реципієнт інформації витрачає більше часу, інтелектуальних зусиль, (які, доречі, потребують застосування енергії вищого порядку) для “дешифрування” скороченої одиниці.

Як відомо, набуття певною одиницею **нового вмісту** - (процес семантичної деривації) також у багатьох випадках означає її включення до нової словотвірної парадигми, шляхом її участі у певних словотвірних процесах, тобто семантичні неологізми сприяють утворенню лексичних інновацій. Таким чином, встановлюється діалектична єдність семантичної деривації та способів словотворення.

Так, наприклад, нове, “екологічне” значення прикметника *green* спричинило творення в останнє десятиліття цілої низки похідних, наприклад: *green-bill* “законопроект, який стосується проблем охорони навколишнього середовища”; *greenlash*, *to green*, *greenism*, *greenster* і т.і. наприклад:

In typical Greenspeak, he said price stability can 'induce investors to take on more risk and drive asset prices to unsustainable levels. (Investor's Business Daily, June 18, 1999)

Лексична одиниця *spin* у мові політики 80-х років минулого століття набула значення “інтерпретація політики, події; імідж державного, політичного діяча”. Саме з цим лексико-семантичним варіантом надалі виникли такі неологізми як *spin doctor* (*spin-meister*, *spinner*), *spin doctoring* (*spin-meistering*), *spinnable*, наприклад:

Even in the clever political jargon of Washington, it is a stretch to consider such an outcome 'spinnable'. (South China Morning Post, September 26, 2001).

Як свідчать наведені нами тези та приклади, наявність стійких діалектичних зв'язків між всіма ланками словникового складу сучасної англійської мови і зумовлює той факт, що сама макросистема словникового складу є синергетично детермінованою і являє собою цілісну стійку організацію, якій властиві такі функціональні властивості, що реалізують її здатність до еволюціонуючої самоорганізації.

Необхідно також наголосити на тому, що сама енергія досліджуваної системи може співіснувати у двох своїх іпостасях. А саме, виникнення інноваційних процесів в межах системи відбувається за участю енергії “вищого порядку”, яка вимагає великих енергетичних затрат, тобто є максимально енергоємною. Проте, нова модель чи спосіб, новий діалектичний зв’язок, що виник за умови витрати енергії “вищого порядку” відпрацьовує та “повертає” системі витрачену енергію збільшенням кількісного показника, розширенням області дії певної підсистеми, встановленням нових взаємозв’язків, тощо. Отже, навіть, на перший погляд, неекономні витрати системної енергії є цілком виправданими і синергетично детермінованими.

Тим самим діалектичність переходу кількісного показника зростання словникового складу сучасної англійської мови у якісний (виникнення нових моделей, способів, тощо) та у зворотному напрямку, виступає на наш погляд наочним підтвердженням дії закону збалансованості енергії.

Вважаємо за необхідне наголосити на перспективності подальшого дослідження функціональних властивостей системи словникового складу сучасної англійської мови шляхом застосування основних синергетичних категорій, з метою стимулювання вирішення загальної перспективної онтологічної концепції самоорганізації словникового складу сучасної англійської мови.

SUMMARY

The article deals with the problem of functioning the law of keeping the balance of energy in the system of modern English vocabulary from the point of innovative lingvosinergetic paradigm view.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. М.: Советская энциклопедия, 1986.
2. Курбьякова Е.С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира / Рос.академия наук. Ин-т языкознания. – М.: Языки славянской культуры, 2004. – 560с.
3. Маковский М.М. Системность и асистемность в языке: Опыт исследования антиномий в лексике и семантике. – М.: Наука, 1980. – 210с.
4. Ohly R. The Threat of Terminological Globalization// Neoterm. World Specialized Terminology. – Warszawa, 2001. – No. 39-40.– P. 27-35.
5. Поддубный Н.В. Самоорганизующиеся системы: онтологический и методологический аспекты: Автореф. дисс... д-ра филос. наук: 09.00.01 / Ростов. гос. ун-т. – Ростов н/Д, 2000. – 41с.
6. Семенець О.О. Синергетика поетичного слова. – Кіровоград: Імекс ЛТД, 2004. – 338с.
7. Курдюмов С.П. Законы эволюции и самоорганизации сложных систем. – М.: Препринт ИПМ им. М.В. Келдыша АН СССР, 1990. – № 45.
8. Блехман И.И. Синхронизация в природе и технике. – М.: Наука, 1981. – 352с.
9. Гармаш О.Л. До проблеми системності словотвору сучасної англійської мови // Нова Філологія. Збірник наукових праць. – Запоріжжя: ЗНУ, 2005. - №1 (21).
10. Гармаш О.Л. Системність словотвору англійської мови та інноваційні процеси: Дис... канд. філол. наук: 10.02.04. – Запоріжжя, ЗНУ, 2005 - 198с.
11. Левицкий А. Э. Особенности конвенционализации функционально переориентированных образований (на материале современного английского языка) // Вісник Харківського державного ун-ту. Серія: Романо-германська філологія. – 1999. –№430. – С. 69-73.
12. Зацний Ю.А. Збагачення словникового складу сучасної англійської мови. – Запоріжжя: ЗДУ, 2001. – 243с.
13. Гармаш О.Л. (б) Роль формотвору у поповненні словникового складу сучасної англійської мови // Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. Івана Франка. – 2006. – Вип. 27. – С. 125-130.
14. Зацний Ю.А. Терроризм XXI века и английский язык. – Запорожье: Гуманитарный университет «ЗИГМУ», 2004.